

له بلاو كراوه كانی مائپه ری بهه شت

۱۲ به لگه

بوئه و موسولمانانه ی كه

۱۲ ی

ره بیعی یه كه م ناو دهنین مه ولود و ناهه نگی تییدا ده گیرن

وه رگیرانی به ده ستکاریه وه : زیان سه رچناری

پیشه کی و پیداچونه وه ی : ماموستا عبدالرحمن حسین پور

۱۴۳۲ کویچی

چاپی سئیه م

مائپه ری بهه شت

ba8.org

مائپه رینکی نیسلا می زانستی په روه رده یی یه و له پینا و بلاو كرده وه ی نه و نیسلا مه یه كه سه له فی
صانح - پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) و هاوه لانی (رضی الله عنهم) له سه ری بوون -
وه سه ر به هیج گروپ و لایه نیکی حیزبی نیه .

مائپهري بههشت

ئەو كتيب و بابەت و ليكۆئينهوه شهريانه بلاو دهكاتەوه كه دەبنه هۆي:

١. شارەزاکردنی موسولمانان و پهروهردەکردنیان لەسەر ريگا راستەكەي ئيسلام، ئەمەش دەستەبەر دەبێ بە گەرانهوه بۆ پهپهوه رهسەنه كەي ئيسلام، كه بریتی یه له قورئان و سوننهت، به تېگهشتنی پيشين و پيشهوايانی ئوممهت.

٢. پاک کردنهوهی بیروباوهپ و رهوشتی موسولمانان، له دیاردهکانی شیرک و کوفر و تاوان.

٣. پالاولتن و تهصفیه کردنی ئایینی ئيسلام له بیدعه و بۆچونه داهینراوهکان.

٤. وربا کردنهوهی موسولمانان له شوپنهواری خراپی ریوايهته لاواز و ههلبهستراوهکان.

٥. پته و کردنی برایهتی یهکی راستهقیته لهسەر بناغه فراوانه جیگیرهكەي ئيسلام و نههپشتن و كهمکردنهوهی دهمارگیری مهزههبي و حیزبی.

ئامانجمان:

ئاشناکردنی كۆمه‌لگایه له ئيسلامی رهسەن و دروستکردنی تاك و كۆیهتی بۆ تېگهشتن له سه‌رچاوه‌کانی كه بریتین له قورئانی پیروژ و سوننهتی صه‌حیح و ئاشکراکردنی ئەو شتانهی كه نامۆن به ئيسلام و خراونه‌ته نیویهوه به چه‌ندین دهسته‌واژهی ده‌نگ و په‌نگ و نوسراوی له بواره‌کانی بیروباوهپ و رهوشت و ئاکار و پهروه‌رده و زانست و پزیشکی و گه‌شه‌ی كۆمه‌لایه‌تی.

خودایه داوات ئی ده‌کەین دامه‌زوامان بکهیت ، وته‌وفیقمان بدهیت بۆ هه‌ر کار وگۆفتاریکی جوان وچاک به‌و شیوه‌یه‌یی که‌خۆت لێی رازیت.

ستافی مائپهري بههشت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا ، مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِّهِ فَلَا هَادِيَ لَهُ .
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ ..

تی نه فکرین و بیرنه کردنه وه ای له موسولمانان کردووه که به بی ترس له لی پرسینه وهی خوی گه وره بیدعت (واته: شته زیادکراوه کان بو دین) تیکه ل به دین بکن، چون هر موسولمانیک توزی بیر له یه که مین پوکنی نیسلام بکاته وه نور به باشی بوی وه دهرئه که ویت که ههروه کو چون شایه تی دان به وشه ی پیروزی (لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ) هه یه و پیناسه ی نه هلی ته وحیده، ههروه هایش نیقرار کردن به (أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ) گه وره ترین به لئین و په یمانه بو دورکه وتنه وه له بیدعت، چون هیچ که س به موسولمان ناژمیتریت هه تا نیقرار به پیغه مبه رایه تی پیغه مبه ر موحه ممه د نه کات ﷺ وه به و نیقراره یش هه مو بیدعت تیکی له خوی قه ده غه کردووه، چون کاتیک که دیانی به وه داهینا که موحه ممه د ﷺ نیردراوی خوی نه بی بزانی که پیغه مبه ر موحه ممه د ﷺ له لایه ن خواوه جگه له ئاینی پیروزی نیسلام هیچی نه هیناوه و نیسلامیش به شه هاده تی قورئان کامل بووه و پیویستی به کامل کردن نییه، به لام به داخه وه هه مورپوژتیک زیاتر له پوژانی رابوردوو له لایه ن موسولمانانی نه زانه وه شتی تازه داهینراوه و تیکه ل به دین کراوه نه کریت .

یه کیک له و بیدعانه ئاههنگ گێرانه به بۆنه ی یادی له دایک بونی پیغه مبه رمان موحه ممه د ﷺ که به داخه وه له ناو موسولماناندا به به شیک له دین چاوی لی ئه کریت . سوپاس بۆ خوا که زانایانی موسولمان هر له سه ره تای داهینانی ئه م بیدعه ته وه تا ئیستا به رده وام موسولمانانیا ن له حه قیقه تی ئه م بیدعه ته ئاگادار کردۆته وه . ئه م نامیلکه ی که له به رده ستانیه له لایه ن برای به رپز کاک زریان سه رچناریه وه وه رگێر دراوه بۆ سه ر زمانی کوردی له گه ل ئه وه دا که زۆر کورته به لام کۆمه له به لگه یه کی جوانی له خو گرتوو ه . هیوادارم که خوی گه وه بیکات به هوی داچله کاندنی کۆمه لیک له موسولمانان .

بۆ زیاتر شاره زابون له م بابته به گه رینه وه بۆ کتیبی :

" لیکۆلینه وه یه کی بابته ی و زانستیانه ده رباره ی :

حوکمی یادی مه لود خویندنه وه و ئاههنگ گێران

به بۆنه ی له دایک بونی باشتزینی پیغه مبه ران ﷺ "

ئاماده کردنی مامۆستا : عبد الغفور عبدالله صالح .

وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ .

عبدالرحمن حسین پور

یه که می ره بیعی یه که می سالی ۱۴۳۱ ی کۆچی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سه ره تا سوپاس و ستایش بۆ خودای جیهانه کان، وه درودو سه لام له سه ره پیغه مبه رمان که به پریزترین دروستکراویتی. خوینه ری به پریز! ئەمه چه ند (به لگه) یه که بۆ ئه و موسولمانانهی که به بۆنه ی له دایک بونی باشترین پیغه مبه ره وه ﷺ، ئاهه نگ ده گپن، داواکارم له خوی گه وره که سودی لیببینن:

به لگه ی یه که م

۱- پیغه مبه ری خوا ﷺ بۆ خویشی ئه مری پیکراوه که شوینی شه ری الله بکه ویت :

له راستیدا خوی گه وره فه رمانی کردوو به پیغه مبه ره که ی ﷺ، که ته نها شوین ئه و شه ریعه ته بکه ویت که خوی بۆی ناردوو، وه به هیچ جوریک نه که ویتته شوین ویست و بۆچونی خوی یان هه واوه وه سی که سانی تر، وه که له قورئانی پیروزدا پیی ده فه رمویت: ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [الجماعه : ۱۸] .

واته : پاشان ئیمه "ئهی موحه ممه د" تۆمان خسته سهر شه ریعته تیکی ته و او ده رباره ی هه موو کاروباره کانی دین و دنیا، ده ی تۆش شوینی بکه وه و نه که ی بکه ویته دوای هه و او ئاره زوی ئه وانه ی که نازانن .

که واته به پیی ئه م ئایه ته و چه ندین ئایه تی تریش که هاوشیوه ی ئه ون، سه رجه م خواپه رسته یه کان (توقیفی)ن، به و واتایه ی که جیگه ی چاکسازی تیدانا بیته وه و به بیرو بۆچونی هیچ که سیک ده ستکاری ناکریت، به لکو خواپه رسته ی پیویسته ته نها به گویره ی ئه و شه رعه بیت که خوی گه وره خوی بۆی داناوین، هه ر بۆیه خوی گه وره له چه ندین شویندا فه رمان ده کات ته نانه ت به پیغه مبه ره که شی ﷺ، که شوین شه ریعته و وه حی خوی بکه ویت، ئه وه تا خوی گه وره ده فه رمویت: ئهی موحه ممه د پیمان بلی: ﴿إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾ [الأحقاف : ۹] .

واته : من ته نها شوین ئه و شه ریعته ته ده که وم که به وه حی خوی بۆم دیت.

له رۆشنایی ئه م ئایه تانه وه سه رجه م زانا یان بۆچونیا ن وایه که په رسته نه کان ده بیت به شیوه ی (شوین که وتن) بن، نه ک (داهینان) واته : (الإتباع لا الإبتداع).

به لگهی دووهم

۲- خوی گه وره ناردنی پیغه مبه ر^ﷺ به نیعمه ت داده نییت نه که له دایکبوونی :

ئه گهر به جوانی وردبینه وه له قورئانی پیروژ، ده بینین خوی گه وره بهنده کانی خوی به وه منه تبار کردووه که پیغه مبه ریکی له خویان بو ناردون^ﷺ، نه که منه تباریان بکات به له دایک بونه که ی، خوی گه وره ده فه رمویت: ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ [آل عمران: ۱۶۴].

واته : باوه پداران منه ت باری چاکه ی خودان، که یه کیکی له خویان ناردووه پیغه مبه ریان بییت، نیشانه کانی خویان به سه ردا ده خوینیته وه به پاکی رایانده هینییت، وه قورئان و کارزانیان فیرده کات، هه رچه نده که له پییش هاتنی ئه وه له گومراییه کی ئاشکرادا بوون .

به لگهی سی یه م

۳- سه له فی صالح روژی له دایک بونی پیغه مبه ریان^ﷺ به روژیکی ئاسایی

چا ولی کردوه :

پیشینه چاکه کانمان هه رگیز نه چون له روژی له دایک بونی پیغه مبه ردا^ﷺ، خواپه رستی و کاری خیری تایبه تی ئه نجام بدهن، به لکو هه روه که روژه

ئاساییه کانی تر ته ماشایان کردووه، ئە گەر کارێکی وایان بکردایه ئەوا بیگومان پیمان دهگه یشت و لییان نه ده شار دینه وه، هه مومان ده زانین که پیشینه کانمان (ئه سحابه و شوینکه و توانیان) زیاترین خۆشه ویستی و به گه وره دانان و شوین که و تنیان هه بووه بۆ پیغه مبه رمان ﷺ.

زانای پایه بهرز (أبو عبدالله الحفار المالکي " ۱ / ۸ ک) ده فه رموئیت: (وهک ده زانن که پۆژی هه یینی باشتترین پۆژه له هه فته دا، وه باشتترین خوا په رستیش که له پۆژدا ئە نجام بدریئ به پۆژو بونه، که چی پیغه مبه رمان ﷺ لئی قه ده غه کردوین که پۆژانی هه یینی به پۆژوبین، ئە مه ش به لگه ی ئە وه یه که نابیت هیچ په رستنیک دابهینین و په یوه ستی بکهین به کات و شوینیکی تایبه تیه وه ئە گەر له شه رعدا نه هاتبیت، ئیتر هه ر په رستنیک له شه رعدا نه هاتبوو نابیت له خۆمانه وه ئە نجامی بدهین، چونکه کۆتایی ئە م ئوممه ته ناتوانن شتیکی وا بهیننه ئاراوه که له سه ره تاکه ی باشتربیت، ... که واته (والخیر کُلُّه فی اتباع السلف الصالح)، باشتترین کار ئە وه یه که له ریگه ی پیشینه چاکه کانه وه برۆین. (المعیار المعرب ۷ / ۹۹).

به لگه ی چوارهم

۴- بۆچی رۆژی دوانزه ی رهبیعی یه کهم نه کرا به سهره تای سائی کۆچی؟

ئه گهر ته ماشای زانستی خه لیفه ی به ریز (عمری کوری خطاب) بکهین، ئینجا تیده گهین بۆچی کاتیک که میژوی ئیسلامی دهستنیشان کرد، ههستا کۆچ کردنی پیغه مبهری کرد به سهره تای میژوو، نهک لاسایی گاوره کان بکاته وه له دایک بونی پیغه مبهر ﷺ بکات به سهره تای میژوی ئیسلام. چونکه کۆچ کردنه که ی سهره تایه ک بوو بۆ سهرکه وتنی دینه که ی، ئایا ده زانیت بۆچی رۆژی له دایک بونی پیغه مبهری ﷺ نه کرد به سهره تای میژوی ئیسلام؟ له بهر ئه وه ی که راستییه پرواتاکان بخاته پیش هه ندیک بۆنه ی لاوه کی یه وه.

به لگه ی بینجه م

۵- یادکردنه وه ی له دایک بونی پیغه مبهر ﷺ بیدعه تی که که شیعه کان دایان

هیناوه :

موسولمانی خوشه ویست! بزانه یه کهم کهس که ئاههنگی مه ولودی پیغه مبهریان داهینا ﷺ، خه لیفه (فاطمیه) کان بوون له شاری قاهره که له سه ده ی چواره می کۆچیدا بوو، نهک هه ر به ته نها له دایک بونی پیغه مبهرمان ﷺ،

به لگو شه ش یادیان داهینا: له دایک بونی پیغه مبه ر ﷺ، له دایک بونی ئیمامی عه لی و فاطیمه و حه سه ن و حسین ﷺ وه یادی له دایک بونی خه لیفه ی سه رده می خو یان، ئیتر ئه م بیدعه یه له ناو موسولماناندا مایه وه تا کو (لأَفْضَلُ ابْنِ أَمِيرِ الْجِيُوشِ "٥١٥ك") بووه مایه ی نه هیشتن و له بیر بردنه وه ی له ناو خه لکدا، ئیتر ئه وه بوو له سالی (٥٢٤ك) دا دوباره له سه رده سستی فه رمان ره واکان ته شه نه ی کرده وه، له کاتی کدا خه ریک بوو به ته واوه تی له بیر خه لک بجیته وه.

که واته به گویره ی ئه م میژوه، ئوممه تی ئیسلام به هیچ شیوه یه ک یادی مه ولودیان نه کردو ته وه تا وه کو کاتی هاتنی ده سه لاتی ده وله تی فاطمه کان، جا ئایا ئه و (فاطمی) یانه که شیعه مه زه به بیش بون، پیویست ده کات ئیمه شوینیان بکه وین و لاساییان بکه ینه وه، وه ئه وه ی ئه وان دایان هینا له خو مان و له خه لگیشی بکه یین به دین؟؟ یا خود ئه وه نده پیرو ز بکریت، تا کو هه ندیک له موسولمانانی ئه مرو ده لاین شه وی له دایک بونی پیغه مبه ر ﷺ له شه وی قه دریش به ریزتره !!

به لگه ی شه شه م

۶- به لگه یه کی راست به دهسته وه نیبه له سه ر نه وه ی که پیغه مبهری نیسلام

له دوانزه ی رهبیعی یه که مدا له دایک بوبییت:

ناهنگ گپری به پریز! ئایا ده زانیت که میژنوسان جیاوازیان هه یه له دستنیشان کردنی ئو مانگه ی که پیغه مبهری تیدا له دایک بووه ﷺ، هه ندیکیان ده لئین له مانگی رهمه زاندا له دایک بووه، به لام ژورینه یان له سه ر ئو بۆچونه ن که له مانگی رهبیعی یه که مدا له دایک بوبییت، پاشان ئه مانیش ناکۆکیان هه یه له سه ر ده ست نیشان کردنی پۆژی له دایک بونه که ی!

بۆیه گوتراوه (۲) ی رهبیعی یه که م له دایک بووه ئه مه ش گوته ی (ابن

عبد البره، وه یان (۸) ی مانگ له دایک بووه ئه م میژوووه (ابن حزم) به سه حیحی داناوه و ژوربه ی ئه هلی حه دیت له سه ر ئه م بۆچونه ن، وه گوتراویشه پۆژی (۹) ی مانگ له دایک بووه ئه مه ش (أبو الحسن ی ندوی) و (کوثری) به راستیان داناوه، وه گوتراوه (۱۲) ی مانگ له دایک بووه، ئه مه ش (ابن إسحاق) باسی کردوووه، وه گوتراویشه (۱۷) ی مانگ یان (۱۹) ی مانگ له دایک بووه ...

ئه م جیاوازیه ش ته نها به لگه ی ئه وه یه که ئه سحابه کان سورنه بون له سه ر ده ستنیشان کردنی به رواری له دایک بونه که ی و گه یاندنی پیمان، جا ئه گه ر ئو

پۆژه ئاههنگ و په رستنی تایبه تی تیا بکرایه، ئهوا زۆر به جوانی پیمان دهگه یشته به بی جیاوازی، وه له دایک بونی پیغه مبهریان ﷺ زۆر به وردی دیاری ده کرد.

سهیر له وه دایه که جارانیس هه ندیک له فه رمان په واکانی (ئه ربیل) واتا هه ولیری ئیستا، سالیك له (۸) و سالیك له (۱۲) ی رهبیعی یه کهمدا ئاههنگی مه ولودیان ده گپرا، چونکه خویشیان دلنیا نه بوون له پۆژی له دایک بونه که ی.

((بۆ زیاتر ئاشنابون به م باسانه بروانه "ابن خلکان ۱ / ۴۳۷")) .

به لگه ی جهوتم

۷- پیغه مبهری خواﷺ له رهبیعی یه کهمدا کۆچی دوایی کردوو نه گهر یاد کردنه وه شه ری بیت که واته ئه و مانگه هه م مانگی خوشی و ئاههنگه هه م مانگی دلتهنگی و ماتمه مه :

ئه گهر بلین باشه با وابیت (۱۲) ی رهبیعی یه کهم پیغه مبه رمان ﷺ له دایک بووه، ئهوا کتومت ئه و میژوووه ده کات که تیایدا وه فاتیشی کردوو، (پۆژی دووشه ممه ۱۲ ی رهبیعی یه کهم) ، ئیتر دلخۆشی و شادی و ئاههنگ گپران له پیشته نیه له خه فته و بی تاقه تی ده ربهرین، له رابوردوشدا زۆر له زانایان موسولمانانیا ن له م راستیه ئاگادار کردۆته وه، وه ک ئیمامی (تاج الدین الفاکهائی " ۷۳۴ ک") وه (ابن الحاج المالکي " ۷۳۷ ک") خاوه نی کتیبی (المدخل) که ده فه رمویت: (زۆر زۆر جیگه ی سه رسوپرمانه، که موسولمانان له م مانگه دا یادی له دایک بوونی پیغه مبه ر ﷺ ده که نه وه

به گۆرانی و خۆشی و شادی دهربرین وه که له پێشه وه باسمانکرد، چونکه له راستی دا پیغه مبهری مه زنی ﷺ له هه مان مانگدا وه فاتی کردووه و گهراوه ته وه بۆلای خوی خۆی، به وه فاتی کردنه که یشی ئومه تهی ئیسلام توشی ناخۆشی و نارهبه ته کی وا گه وره بووه، که هیچ مهینه ته که به ئه ندازه ی وه فاتی کردنه که ی کاریگه ر نه بووه له سه ریان، بۆیه له م مانگدا پیویسته زیاتر فرمیسک به چاوه کانه ماندا بیته خواره وه و دلگران بین به پروادی وه فاتی پیغه مبهرمان ﷺ، که چی ته ماشا ده که یته له م مانگه پیروژه دا موسولمانان چۆن خۆشی و شادی دهرده برین و یاری و مه زاق ده که ن (مدخل الشرع الشریف ۲ / ۱۶) (۱).

به لنگه هه شته م

۸- ئاههنگ گێران بۆ له دایک بونی پیغه مبهر ﷺ چاویکه ریه بۆ گاوره کان:

شتیک جیگای تیپرامانه، ئه ویش ئه وه یه که ئاههنگی مه ولودی پیغه مبهر ﷺ زیاتر له وولاتانه دا سه ری هه لداوه که هاوسین له گه ل گاوره کانه دا، بۆ نمونه سوریا و میصر، ئیتر چونکه گاوره کان سالانه ئاههنگی یادی له دایک بوونی (عیسا ﷺ) ده که نه وه، یان سالانه له رۆژی له دایک بونی ئه ندامانی خیزانه کانیان ئاههنگ

(1) وه رگێر: جا برای به ریزم هه رکه سمان بینویه که یادی له دایک بونی بۆ مندال یان خۆشه ویستانی خۆی کردیته، ئه مه ته نها له کاتی که دا بووه که له ژیا نندا ماوه، به لأم له دوا ی مردنیان هه رگیز نه مان بینویه یادی له دایک بونی بۆ بکات، به لکو سالیادی کوچ کردن و یادی ماته مینی بۆ گێراوه، ده ی موسولمانان په ند وه رگرن!!!.

(مامۆستا عبد الرحمن/ مه به ست له م قسه یه ئه وه یه که خه لکی واده که ن نه ک شه رمی و په وا بیته، چونکه له شه ریه تهی خوا دا سالیادی له دایک بون و کۆچ کردن هه چیان پێکه پێ دراو نین.

ده گپین، ئەمەش بۆتە هۆی خیرا بالۆ بونە وهی ئاهەنگی مه ولود له نیوان موسولمانانیشدا.

ئەم بۆچونەش (الحافظ مُحَمَّدُ شَمْسُ الدِّينِ السَّخَاوِي الشَّافِعِي " ۹۰۲ ك")
پشتگیری لیکردوه و گوتویه تی : (وَإِذَا كَانَ أَهْلُ الصَّلِيبِ اتَّخَذُوا لَيْلَةَ مَوْلِدِ نَبِيِّهِمْ
عِيدًا أَكْبَرَ، فَأَهْلُ الْإِسْلَامِ أَوْلَى بِالْتَّكْرِيمِ وَأَجْدَرُ) !!

واته : ئەگەر خاچ په رسته کان شه وی له دایک بونی پیغه مبه ره که یان کردوه
به و ئاهەنگه گه وره یه، ئەوا موسولمانان له پیشترن که ئەو ریزه بنین له
پیغه مبه ره که یان ، ئەم گوته یه شی له لایەن (المُلا عَلِي الْقَارِي " ۱۰۴ ك) هوه
به رپه رچ دراوه ته وه به وهی که ده لیت: (قُلْتُ: مِمَّا يَرُدُّ عَلَيْهِ إِنَّا مَأْمُورُونَ بِمُخَالَفَةِ أَهْلِ
الْكِتَابِ) .

واته : ده لیم : ئەوهی به رپه رچی ئەو گوته یه ی پی دەدریته وه ئەوه یه که
ئیمه فه رمانمان پی کراوه پیچه وانە ی گاورو جوله که کان بکه ین. (المورد الروي في
المولد النبوي/ ۲۹).

به لگه ی نۆیه م

۹- ئاههنگ گێران بۆ له دایک بونی پیغه مبه ر ﷺ به لگه ی خوشه ویستی پیغه مبه ر ﷺ نییه :

خوشه ویستی ده ربړین بۆ پیغه مبه ر ﷺ به ئاههنگ گێران نایه ته دی، به لکو به کارکردن به سوننه ته کانی دیته دی، وه پیش خستنی گوته کانی به سه ره موو گوته یه کداو به رپه رچ نه دانه وه ی حه دیسه کانی، وه پیویسته ئه وه یش بزانی که پیغه مبه رمان ﷺ خۆی و هاوه له کانیشی دینداریان به شیوه یه ک کردووه که ئاههنگ گێران به بۆنه ی یادی له دایک بونی تیدانه بووه، که واته ئیمهش هه ر ئه و دینداریه مان به سه که پیغه مبه ر ﷺ و هاوه له کانی کردویانه .

وه که خوای گه وره ده فه رمویت: ﴿فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا﴾ (یونس ۵۸) دلخۆشبوون به پیغه مبه ر ﷺ په یوه ست نییه به ته نها رۆژیکه وه، به لکو پیویسته موسولمان له هه موو ساتیک له ساته کانی ژیانیدا دلخۆش بیت به پیغه مبه ره که ی ﷺ، وه په یوه ست بیت به فه رمانه کانی و دورکه وتنه وه له و شتانه ی که نه هی لیکردووه، وه ملکه چ بیت بۆ سه رجه م یاساو شه ریه ته که ی که له لایه ن خوای گه وره وه هی ناویتی، که واته دلخۆشی ده ربړین له یه ک رۆژدا کۆنا بیته وه، به لکو با هه ول بده ین هه موو رۆژیک سوننه تیکی تازه له سوننه ته کانی فی ربړین و زیاتر پابه ندی فه رمانه کانی بین و به ندایه تی بۆ خوای گه وره ئه نجام بده ین، هه تاکو به

ئەم گوته یه مان ئەو هتا (عبد الله الغماري) که یه کیکه له گه وره کانیا ن له م سه رده مه دا ده لیت: (ئەو کتیبانه ی که ده رباره ی مه ولود نوسراون پیرن له فه رموده ی هه لبه ستراو، که ئەو فه رمودانه بونه ته بیرو باوه پریکی راسته قینه له لای زۆرینه ی خه لک، هیوادارم خوای گه وره یارمه تیم بدات بو نوسینی کتیبیک ده رباره ی مه ولودی پیغه مبه ر ﷺ که دوربیت له دوو شت، یه که م: فه رموده درۆو هه لبه ستراوه کان به ده م پیغه مبه ره وه ﷺ، دووه م: هۆنینه وه و پریک خستنی نادروست و نابهجی، وه مه به ستم له وه یه که پیا هه لدان ی بی سنور نه خوازا وه، چونکه خوای گه وره ده فه رمویت : ﴿لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ﴾ [النساء : ۱۷۱] واته : زیاده ره وی مه که ن له دینه که تاندا .

هه روه ها مه دح کردنی پیغه مبه ر ﷺ به وه سف و سه نایه که تیایدا نه بیته ئەو ده بیته به هه لبه ستنی درۆ بو ی، که واته ئەو هه ره شه یه ی پیغه مبه ر ﷺ ده یگریته وه که ده فه رمویت: ((مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ)) (مسلم) .

واته : هه رکه س به ئاره زوی خو ی درۆم به ده مه وه بکات ئەوا با شوینی خو ی خو ش بکات له ناو ئاگری دۆزه خدا .

وه فه زل و باشه کانی پیغه مبه ر ﷺ نابیت تیکه ل بکریته به ریوایه تی لاوازو هاو شیوه کانیا ن، چونکه په یوه ندی به خاوه نی شه ریه ته که مان و پیغه مبه ری

ئوممه ته که مانه وه هه یه ﷺ، که هه ر خۆی درۆدانه پالی لی حه رام کردوین و به تاوانه گه وره کانی داناوه، ته نانه ت (أَبُو مُحَمَّدٍ الْجُوْنِي شَافِعِي بَاوْکِي ئِمَامِي حَرَمِيْن "۳۸ ك") گوتویه تی هه ر که س درۆ به ده م پیغه مبه ره وه ﷺ بکات پیی کافر ده بیّت.

بۆیه ئه و کتیبانه ی که ده رباره ی مه ولود و پوداوی ئیسراو میعراج نوسراون و پرن له زیاده رپه وی و شتی بی بنه ما ده بیّت بسوتینرین، له بهر ئه وه ی نوسه رو خوینه رانیشی نه سوتینرین له ئاگری جه هه نه مدا، خوا په نامان بدات) (من نقده لبردة البوصيري) ص ۷۵ .

ئیتیر ئه وه ش بووه به باو له ناوخه لکدا که ئاههنگی مه ولود کۆتای ده هیئن به هه ندیک ده سته واژهی داهینراو و داوی یارمه تی و په ناگرتن پیی که ده بنه شیرک و هاوه لدانان بۆ خوای گه وره، ئیمه ش ده لئین : ولا حول ولا قوة إلا بالله .

به لگه ی یازدهیه م

۱ - یاد کردنه وه ی مه ولود کۆمه ئیک خراپه ی له خۆی گرتوووه :

هه ندیک له خراپه کانی ئاههنگی مه ولود که به داخه وه له ناو موسولماناندا باوه : ئه وانهی که ئاههنگی یادی مه ولود ده گین، به و که سانه ی که له سوننه ت تیگه یشتون و ئه و کاره ناکه ن ده لئین : ئه مانه خۆشه ویستیان نییه بۆ پیغه مبه ر ﷺ ! ئه وه یان له بیرنی

یه یان له بیرخۆیانی ده به نه وه که خۆشویستنی پیغه مبه ر ﷺ به شوین که وتنی ده بیئت نه ک به داهینانی شتی تازه بۆ دینه که ی، وه نه ک به و هه لّس و که وته سه یرو سه مه رانه ی که له ئاههنگی یادی مه ولوددا ده کریّت وه ک : کوژانه وه ی یان که م کردنه وه ی پۆشنایی و سه ربادان و شان هه لته کاندن و سرودو گوژانی و له م بابه تانه .. وه جگه له وه ش زیکرو ویردی هه لبه ستراو و چیرۆکی ناراست، بۆیه (الشیخ علی محفوظ الأزهری المصري الشافعی " ۱۳۶۱ ک)" ده فه رمویّت : (فیها إسرافٌ وتبذیرٌ للأموال، وإضاعةٌ للأوقاتِ فیما لا فائدهُ مِنْهُ ولا خیرِ فیهِ) .

واته : له مه ولود گپراندا ئیسراف و پاره به فیرو دانی تیدایه ، وه کات کوشتنی تیا یه به شتی بیّ سودو بیّ خیره وه (الإبداع / ۳۲۴) .

وه ئه گه ر و امان دانا که مه ولود (مُباح) یش بیّت واته : رپپیدراو بیّت له شه رعدا ، ئه و ئیمه یاسایه کی شه رعیمان هیه که ده فه رمویّت : (المباح إذا أدى إلى محرم، فإنه یحرم من باب سدّ الذرائع) .

واته : ئه و بابه تانه ی که له شه رعدا موباحن، ئه گه ر بونه هۆیه ک بۆ که وتنه ناو هه رانه وه ئه و خۆشیان هه رام ده کریّن چونکه ده بنه هۆی کردنه وه ی ده رگایه ک له سه ر هه رام کراوه کان^(۲) .

(۱) وه رگپّر / وه که خیره قوربانی ده که ن له بری ناوی (الله) لیهینان ده لّین: له رپی خواو مه ولودی پیغه مبه ر ﷺ، که ئه مه ش شیری ک و هاره لدانا ئیکی ئاشکرایه ، ئیتر چۆن ئاههنگی مه ولود رپگه پیّ دراوه که ئه و هه مو خراپه یه ی له خۆ گرتوه .

به لگه ی دوازدهیهم

۱۲ - هه موو موسولمانان ته نانه ت ئاههنگ گپره کانیش نهو یادکردنه وهیه به بیدعه ت

دائه نین :

له راستی دا سه رجه م موسولمانان یه ک ران له سه ر ئه وه ی که ئاههنگ گپران به بۆنه ی مه ولوده وه بیدعه یه ، به لام له وه دا جیاوازن که ئایا بیدعه یه کی باشه یان بیدعه یه کی خراپه ! بۆیه هه ندیکیان وهک (ابن حجر والسیوطی والسخاوی) جگه له وانیش، به باشیان زانیوه ، له بهر به ده ست هینانی هه ندیک سودو قازانج که به گومانی خویان دیتته دی !!

به لام زانا لیکۆله ره وه کان، له کۆن و نویدا، فه توای حه رام بونی ئاههنگی مه ولودیان داوه ، به وه به لگه شه رعیه انه ی که له زیانه کانی بیدعه و زیاد کردنی شت بۆ دینه که مان ئاگادارمان ده که نه وه ، وه کو زانراویشه جه ژن و شادی ده برپین تیایدا به شیکه له کاروباری ئایینی، بۆیه ئه و زانایانه پئیرگیان کردوه له کردنه وه ی ده رگای خراپه یه کی به رجه سته و دیار، نه ک چاو برینه سویدیکی نادیار، چونکه کالای به ده ست هینانی ئه و سوده نادیاره ، کرده وه یه که که پیغه مبه ر ﷺ و هاوه لانی و شوین که وتوانیان له چه ندین سه ده ی سه ره تادا نه یان کردوه ، وه هه روه ها پیغه مبه رمان ﷺ هه رگیز جیاوازی نه کردوه له نپوانی بیدعه ی باش و بیدعه ی خراپ، به لکو فه رموویه تی: (إِنَّ كُلَّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ) سه رجه م بیدعه کان گومرایین.

بۆیه ئیمامی (مالک ی کوری أنس "۱۷۹ک") فه رموویه تی: (مَنْ ابْتَدَعَ فِي الْإِسْلَامِ بَدْعَةً يَرَاهَا حَسَنَةً، فَقَدْ زَعَمَ أَنَّ مُحَمَّدًا ﷺ خَانَ الرِّسَالَةَ !! لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ "الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ" فَمَا لَمْ يَكُنْ يَوْمَئِذٍ دِينًا فَلَا يَكُونُ الْيَوْمَ دِينًا) (الاعتصام للشاطبي).

واته : هه رکه سئیک بیدعه یه ک بُوئو م ئیسلامه زیاد بکات و وایزانیّت که ئو و بیدعه یه باشه، ئو وای پیی وایه که موحه ممه د ﷺ خیانه تی کردوو له په یامه که ی خوا، چونکه خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿وا له مپرووه دینه که تانم کامل کرد﴾ بویه ئو وه ی که ئوسا دین نه بویت، ئومرو نابیّت به دین بومان .

هه ندیک له و زانیانه ی که فه توای هه رامیّت ئاهه نگی مه وئودیان داوه و به

بیدعه یان زانیوه:

۱- شیخی ئیسلام (ابنُ تَیْمِیة " ۷۲۸ ک) په حمه تی خوی لیبت، له کتیبی (إقتضاء الصراط المستقیم) دا ده لیّت: (هه ندیک له خه لک دایان هیئاوه).

۲- ئیمام (أبو حفص تاجُ الدّینِ الْفَاکِهَانِی " ۷۳۴ ک) په حمه تی خوی لیبت گوتویه تی : (ئاهه نگی مه وئود بیدعه یه و کتیبی کی سه ربه خوی ده رباره ی هه رامیّت مه وئود نوسیوه).

۳- ئیمامی (شاطبی " ۷۹۰ ک) په حمه تی خوی لیبت، گوتویه تی: که ئاهه نگی مه وئودی پیغه مبه ر ﷺ بیدعه یه. له کتیبی (الاعتصام) دا باسی هه ندیک له جوړه کانی بیدعه ی کردوو، وه ئاهه نگی یادی مه وئودیشی به یه کیک له بیدعه کان ژماردوو، پاشان به خرابی داناوه .

۴- زانای پایه بهرز (ابنُ الْحَاجِّ الْمَالِکِی " ۷۳۷ ک) په حمه تی خوی لیبت، له کتیبی (الْمَدْحَل) دا ئاهه نگی مه وئودی به بیدعه ناوبردوو .

۵- به ریژ ئیمامی (الشوکانی "۱۲۵۰ک") په حمه تی خوی لی بییت،
فهرمویه تی : (موسولمانان کۆران له سه ره ئه وه ی که خویندنه وه ی مه ولود
بیدعه یه).

۶- زانا (محمد عبد السلام خضر الشقیری) له کتیبی (السنن والمتدعات) دا
ده لیت : (ئاها ننگ گۆران به و بۆنه یه وه بیدعه یه کی خراپه و گو مراییه).

۷- زانای پایه به رزی هند (أبو طیب شمس الحق العظيم آبادي "۱۳۲۹ک")
گوتویه تی : (ئاها نگی مه ولود بیدعه یه).

۸- ههروه ها مامۆستا به ریژه که شی (بشیر الدین قنوجی) که کتیبی کی سه ره
به خوی له و باره یه وه نوسیوه به ناوی (غایة الکلام فی إبطال عمل المولد والقیام)،
وه ده توانیت ته ماشای تی بینیه کانی بکهیت له سه ره فه رموده ی (مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا
هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ) که له (سُنُّ الدَّارِقُطِيِّ) نوسیویتی.

۹- زانای پایه به رز (أبو عبد الله محمد الحفار المالکي " ۸۱۱ک) که یه کی که
له زانایانی ولاتی مه غریب، ده فه رمویت : (شه وی مه ولود پینشینه چا که کانمان " که
مه به ستمان پی ئه سحابه و تابعینه کانه " تیایدا کۆ نه ده بونه وه بۆ خوا په رستی،
وه هیچ په رستنیکیان تیا ئه نجام نه داوه زیاتر له شه وه کانی تر، چونکه پیغه مبه ره
ﷺ هه رگیز له وه به گه وره تر دانانریت که له شه رعدا هاتوه " ناخریته پله و ریژی
خوایه تیه وه " هه رچه نده به گه وره زانینی پیغه مبه ره ﷺ یه کی که له هۆکاره کانی

نزیک بونه وه له خوا، به لام پیویسته تهنه به و شیوازانه له خوا نزیک ببینه وه که له شهر عدا هه یه و زیاده پره وی تیدانه کهین... (المعیار المعرب ۷ / ۹۹).

۱۰ - زانای که م وینه و فه رموده ناس (محمد ناصر الدین الالبانی " ۴۱۹ ک) ده لیت: پیویسته نه می بکریت له و کاره و وازی لیبهینریت .

۱۱ - زانای پایه به رزو موفتی ئوممهت (عبد العزیز بن عبدالله بن باز " ۴۲۰ ک) ده لیت: (ئا هه نگ گپران به بونه ی یادی له دایک بونی پیغه مبه ره و هیچ که سیکی تره وه دروست نییه، چونکه بیدعه یه و پیغه مبه ره ﷺ نه یکردوه).

۱۲ - زانای پایه به رز (مُحَمَّدُ بْنُ صَالِحِ الْعُثْمَيْنِ " ۴۲۱ ک) ده فه رمویت:

(ئه وشه وه زیندو ده که نه وه وه ک خویان ده لین، له بهر خۆشه ویستی پیغه مبه ره ﷺ وه ده یانه ویته یادی پیغه مبه ره ﷺ به رز رابگرن، ئیمه ش پیمان ده لین: یا خوا به خیربیین ئه گهر پیغه مبه رتان ﷺ خۆش ده ویته، یا خوا به خیربیین ئه گهر ده تانه ویته یادی پیغه مبه ره ﷺ به رز رابگرن، به لام لیره دا پیوه ریکمان هه یه، که ئه و پیوه ره ش خودای (أَحْكُمُ الْحَاكِمِينَ) دایناوه، خۆش ویستنی پیغه مبه ره ﷺ پیوه ری تایبه تی خۆی هه یه، ئه ویش ئه و فه رمایشته ی خوای گه وره یه که ده فه رمویت: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ﴾

واته: (ئه ی موحه ممه د - بلی ئه گهر ئیوه خوای خۆتان خۆش ده ویته، ده ی

شوین ریبازی من بکه ون با خواش ئیوه ی خۆش بویت).

كۆتايى

لە كۆتايىدا داواكارم لە خوائ گەورە كە لەسەر نوسىنى ئەم چەند بەلگە يە پاداشتى خيّرمان بداتەو، وە سودمەندى بكات بۇ موسولمانان، چونكە نيەتمان تەنھا سود گەياندەن، وە هيچ ئومىدئىكمان نيە جگە لە سۆزو بەزەيى خۆى، دەى خوايە تەنھا خۆت وەلامى داوكاريەكانمان بدەرەو، وە كارەكانمان واليىبكە كە تەنھا لەبەر پەزامەندى خۆت بيّت، خوايە گيان ھەر خۆت ھيدايەت دەرمانيت بۇ سەر ريگاي راست.